

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt IV. Idem a Exon. Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

præſentem, privilegiumque exemptionis monachis concedendo, poſſe annuum cenſum ſibi ſtipulari, quia ſimilem penſitationem non exigit ut præſentem juridiſtictionis remiſſa, ſed ad probationem ſubjectionis antiquæ, & in argumentum ſubjectionis conceſſæ, *cap. recepimus. de privilegio*. Alia pro ipſius textus expoſitione adduxi in *cap. final. de pacti*. Secundò opponi poteſt textus in *cap. final. hoc titul.* ubi expreſſè docet Alexander, Eccleſiam locari poſſe certo pretio, immò & talem

locationem factam ad ſeptennium, eo tempore nondum elapſo revocari non poſſe. Pro cuius difficultatis ſolutione dicendum eſt cum Gloſſa ibi, quam ſequuntur omnes repetentes, Alexander III. in eo textu non agere de locatione Eccleſiæ prout beneficium eccleſiaſticum eſt, ſed de locatione fructuum ipſius Eccleſiæ, ſeu beneficii, qui locari poſſunt, *cap. 2. de locato, cap. 9. de rebus Eccleſiæ*.

CAPVT IV.

Idem ^a Exon. Epifcopo.

Querelam magiſtri Vv. recepimus, quod cum Eccleſiam de Fereleia à G. b. perſona ejuſdem Eccleſiæ ad annuum cenſum per c. ſeptennium tenendam ſuſcepiffet, ipſe ſibi, antequam per ſpatium unius anni tenuiffet, auferre præſumpſit; quamquam idem G. præſtitâ fide firmaverit, quod uſque ad conſtitutum d. terminum nullam ex inde moleſtiam, vel gravamen ei inferret: ideo tibi per A. ſ. p. m. quæ. ſi tibi conſtiterit ita eſſe, ap. rem. diſtictè compellas, ut præfatam Eccleſiam præfato G. V. reſtituat, & uſque ad terminum conſtitutum inter eos, ſecundum quod inter ſe convenerunt, eandem permittat pacificè e. poſſidere.

NOTÆ.

^a *Exoniens.*) Ita etiam legitur in prima collectione, *ſub hoc titul. cap. final. & poſt Conſil. Later. part. 28. cap. 1. De Exoniens. Eccleſia nonnulla adduxi in cap. 6. de filiis preſbyterorum*.

^b *Perſona.*) Id eſt Parochus, ut probavi in *cap. ad aures. de reſcript.*

^c *Septennium.*) Quatenus locatio hæc ad longum tempus fieri potuiſſet, variè explicant Cenedus ad *Decret. collect. 76.* Barboſa in *preſenti*: ſed veram rationem adduximus in *diſt. cap. 9. de reb. Eccleſ.*

^d *Terminum conſtitutum.*) Propter læſionem tamen antea revocari poterat, ut probat D. Johannes de Larrea *decif. 69. per totam*.

^e *Poſſidere.*) Sed conductor rem ipſam non poſſidet, cum uſus tantum ipſius rei voluntate locatoris ei permittatur, *l. ſi ſervus 61. §. locari, reſ. & ideo. ff. de furſis*. Quare dicitur, rem alii poſſidere, non ſibi, *l. 1. C. communia de uſucap. l. 2. C. de preſcript. 30. vel 40.* Nec circa ipſam rem ullum proprium jus habet, ſed mutuatum à Domino, cui poſſidet, & miniſterium præſtat, *l. officium 9. C. de R. V. l. communis 7. §. nec colonis, ff. communi divid. l. 3. §. ultim. cum l. ſequenti, ff. ad exhib. l. ſervi 16. ff. de periculo & commodo, l. ſi quis 10. §. 1. l. qui bona fide 19. l. interdum 21. §. ultim. ff. de acquir. poſſeſſ. l. non ſolum 33. §. quod vulgo, ff. uſucap. l. 2. §. 1. ff. pro herede, l. in puteum 12. §. ego, ff. quod vi, aut clam, l. 1. §. denique, ff. de vi, & vi: l. certè 6. §. uſ qui 2. ff. de precar. Quare Dominus per colonum ipſum poſſeſſionem retinet, *l. quadam 77. ff. de rei vindicat. l. ſi pignus 37. ff. de pignorat. act. l. ſicut 20. §. ultim. cum leg. ſequenti, l. cum in plures 60. §. 1. ff. locati, l. 3. §. caterum 12. l. ſi id quod 25. §. 1. l. qui univerſas 3. §. quod per colonum, ff. de acquir. poſſeſſ. l. nunquam 31. §. ſi ſervus, ff. de uſucap. l. 1. §. quod ſervus, ff. de vi & vi arm. l. 1. §. penult. ff. de itinere, actiſque. Igitur in præſenti caſu con-**

ductor nullam habebat poſſeſſionem, quam retinere poſſet. Pro cuius difficultatis ſolutione dicendum eſt, nonnullos eſſe caſus, in quibus conductor poſſidet. Primus eſt, ſi locatio ad longum tempus celebrata fit, de qua accipiunt textus in *l. ſciendum 15. §. 1. ff. qui ſatisdat. cog. l. 1. & final. ff. ſi ager vectigal. l. cum ſponſus 12. §. in vectigal. ff. de publiciana, l. 3. §. ego, ff. de novi oper. nunc. l. 1. l. quod ait Prætor 3. ff. de ſuperfic. Caldas de renovat. *emphyt. lib. 1. quaſt. 11. num. 7.* Brito ad *rubric. de locat. §. 1. num. 10.* Menochius de *recup. remed. 1. num. 68.* Valaſcus de *jure emphyt. quaſt. 18. per totam, Valentia tom. 2. Illuſtr. tract. 1. cap. 6. num. 1.* Secundò quando in ipſa locatiſone expreſſè actum eſt inter contractentes, ut poſſeſſio rei locatæ in conductorem transferatur argumento legis *ſi abſenti 38. §. 1. ff. de acquir. poſſeſſ.* locatio enim fit diverſis reſpectibus, vel reſpectu propinquitatis, aut uſuſfructus, vel reſpectu domum 9. §. 1. ff. locati, Bartol. in *l. ſi quis aliquam. 28. num. 8. ff. de acquir. poſſeſſ.* vel reſpectu poſſeſſionis, *diſt. l. ſi quis aliquam*, quando res ipſa locatur: uſus autem cenſetur permiſſus, *l. qui rem. C. locati*. Immo quando is qui locat, poſſeſſionem ſolam habet, ei qui rei dominus eſt, uſum rei, vel poſſeſſionis præſtat, non ipſam poſſeſſionem, ut probat textus obſervandus in *l. ſi pignus 37. de pignoratitia actiſon.* docet P. Faber in *l. nec pignus 45. de R. 1.* Cum verò locatio fit reſpectu poſſeſſionis ipſius, ſive cum poſſeſſio ipſa locatur, nihil impedit dicere poſſeſſionem per contractum locatiſonis transferri, quoniam tranſlatio poſſeſſionis nõ requiritur titulum perpetuum minori jure contenta eſt, & ſufficit titulus temporarius, qualis eſt locatio, precarium, pignoris datio, ſi id agatur ut poſſeſſio in accipientem tranſeat, ut docet Bartol. in *l. quod in eo nomine 18. & in l. ſi quis aliquam 28. num. 6. hoc titul.* Utilitas conducenda poſſeſſionis maxima eſt, quia quamdiu durat conductio, poſſeſſio ad conductorem pertinet: ergo ſi eam amittat, in rem agere poterit adverſus quemcumque detentatorem, ut de ſuperficiario dicitur in *l. id eſt**

est 74. cum sequentibus, de rei vindicat. & de creditore in l. si fundus 16. §. in vindicatione, ff. de pignor. licet antiquiores cum Bartolo in dict. l. 28. dicant implicare contradictionem, ut quis sit conductor, & simul possessor; nam facile non constat hæc contradictio: si enim potest quis precario rogare ut possideat, cur non poterit

conducere ut possideat, ut considerat D. Joseph. de Retes in repetita prælect. ad tit. de acquir. possess. cap. 3. consuet. 2. qui ad id probandum expendit textum in l. si quis ante 10. §. ultim. ff. de acquir. possess. & sic præfens textus accipiendus est quando locata fuit possessio ipsa.

TITULUS V.

De Magistris, & ne aliquid exigatur pro licentia docendi.

CAPVT PRIMVM.

^a Ex Concilio Lateran.

QVONIAM Ecclesia Dei, & in iis, quæ spectant ad subsidium corporis, & in iis, quæ ad profectum proveniunt animarum, indigentibus sicut pia mater providere tenetur, ne pauperibus, qui parentum opibus juvari non possunt, legendi & proficiendi opportunitas subtrahatur, per unamquamque Cathedralium Ecclesiam ^b Magistro, qui clericos ejusdem Ecclesiae, & scholares pauperes gratis doceat, competens aliquod beneficium præbeatur, quo docentis necessitas sublevetur, & discipulis via pateat ad doctrinam. In aliis quoque restituatur Ecclesiis, seu monasteriis, si retroactis temporibus aliquid in eis ex hoc fuerit deputatum. Pro licentia verò docendi nullus omnino pretium exigat, vel sub obtentu alicujus consuetudinis ab eis, qui docent, aliquid quarat, nec docere quemquam, qui sit idoneus, expetitâ licentiâ interdicat. Qui verò contra hoc venire præsumpserit, ab ecclesiastico fiat beneficio alienus: dignum quippe esse videtur, ut in Ecclesia Dei fructum sui laboris non habeat, qui cupiditate animi dum vendit docendi licentiam, ecclesiasticum profectum nititur impedire.

1.

NOTÆ.

^a **L**ateran.) Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc titulo. cap. 1. & in ipso Concilio Lateran. cap. 18. reperitur textus hic: unde apparet, scholasticam, seu dignitatem magistri scholæ in Ecclesiis Cathedralibus cepisse à temporibus hujus Concilii per annos Christi 1180. quod & docuerunt Petrus Gregor. lib. 15. synag. cap. 19. Azor. 2. part. instit. lib. 3. cap. 23. Escobar. de Pontific. jurisd. cap. 8. n. 41. & cap. 30. §. 2. & in Gallia hoc decretum Concilii renovatum fuit anno 1563. & sancitum ut in singulis Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, in quibus plures essent quam decem Canonici, unius præbendæ fructus destinarentur uni, aut pluribus scholarum Magistris ab Episcopis approbandis ad instructionem puerorum, & juventutis, tam in litteris, quam in præceptis fidei catholice, ut referunt Chopinus lib. 1. de sacr. pol. tit. 1. numer. 13. & 14. Maynard. in notab. qq. lib. 1. cap. 9. Spondanus in continuat. Baronii, anno 1563. num. 69. & similiter in Concilio Colonicali anno 1536. p. 12. cap. 3. idem cautum fuit.

^b Magistro.) Magister à monendo, vel monstrando dicitur, l. cui præcipua 57. ff. de v. s. Cassiodorus lib. 7. variar. ibi: Reverendum honorem sumit quisquis Magistri nomen accepit, quia hoc vocabulum semper de peritia venit, & in nomine cognoscitur, quid sit de moribus estimandum. Et cuiuslibet disciplinæ Præceptores Magistri dicuntur, l. qualem 19. §. final. ff. de recept. Ovidius lib. 1. eleg. 4. Illustrant Albericus Gentil. in lection. Virgil. cap. 4. & ille, cui præcipua cura rerum incumbit, Magister appellatur, dict. l. 57. & in tit. C. de Magistr. sacrorum sermiorum, magistr. militum, & similibus. Hinc pecoris magistros pro his, ad quos pertinet cura animalium, posuerunt Virg. 1. Georgic.

Pan curat oves, oviumque magistros. Varro lib. 1. de re rustica, ibi: Magister pecoris sine litteris idoneus esse non potest, quod rationes dominicas pascuarias consicere nequaquam rectè potest. Et magister dicitur qui ex numero creditorum præfectus est patrimonio debitoris vendendo, l. ult. ff. de curat. bonis dando, probat Brissonius de v. s. verbo Magistri.

CAPVT